

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 216/2022 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen mielenterveyden kolmoiskriisin vastaamisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Noora Koposen /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 216/2022 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä pahentuvaan mielenterveyskriisiin vastaamiseksi sekä kansalaisten kriisinsietokyvyn eheyttämiseksi?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallitus on pyrkinyt edistämään väestön mielenterveyttä ja parantamaan lasten, nuorten ja aikuisten mielenterveyspalveluja erityisesti perustasolla rahoittamalla kehittämistyötä sekä päivittämällä lainsäädäntöä.

Osana mielenterveysstrategian toimeenpanoa on käynnistetty itsemurhien ehkäisyohjelma. Siihen liittyvien hankkeiden tavoitteena on ehkäistä itsemurhia etenkin alueilla, joissa itsemurhakuolleisuus on suurinta. Lisäksi mielenterveysosaamisen vahvistamiseen tähtäävissä hankkeissa lisätään kunnissa asukkaiden ja ammattilaisten mielenterveysosaamista ja vahvistetaan hyvän mielenterveysjohtamisen ja poikkihallinnollisen yhteistyön edellytyksiä. Mielenterveysstrategiaa toteuttaville hankkeille on avattu uusi valtionavustushaku toukokuussa 2022.

Hallituksen Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskus -ohjelmassa on otettu käyttöön psykososiaalisia mielenterveyshäiriöiden ehkäisyn ja hoidon menetelmiä nuorille vuodesta 2020 lähtien koko maassa. Syksyn 2021 täydentävän valtionavustushaun yhteydessä menetelmien käyttöönotto on laajentunut kaikkiin ikäryhmiin ja jatkuu vuoden 2023 loppuun. Sosiaali- ja terveyskeskus-ohjelmaan sisältyvässä Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelmassa (Lape) kehitetään lasten, nuorten ja perheiden varhaisen tuen kokonaisuutta.

Suomen kestävä kasvun ohjelman ensimmäinen valtionavustushaku päättyi helmikuussa 2022. Ohjelmassa edistetään hoitotakuun toteutumista, mielenterveyden hoito mukaan lukien. Hoito-, kuntoutus- ja palveluvelan purkamisessa ainakin yhden toimenpiteistä tulee kohdentua nuoriin tai nuoriin aikuisiin, joilla on tunnistettuja tai vielä tunnistamattomia mielenterveys- tai päihdehäiriöitä.

Kiireettömään hoitoon pääsyn enimmäismääräajoista säädetään terveydenhuoltolaissa. Hallituksen esitysluonnos perusterveydenhuollon hoitotakuun tiukentamiseksi seitsemään päivään on ollut lausuntokierroksella. Siinä hoitoon pääsy nopeutuisi myös mielenterveyssyiden takia.

Hallituksen esitysluonnos mielenterveys- ja päihdepalveluja koskevan lainsäädännön uudistamiseksi on parhaillaan lausuntokierroksella. Tavoitteena on parantaa asiakkaiden ja potilaiden tavoittamista palveluihin, palvelujen vaikuttavuutta ja tarpeen mukaisuutta, yhteen sovittamista sekä jatkuvuutta.

Helsingissä 11.5.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Aki Lindén